Mézeskalács

• 69. évfolyam • 2021. február • Ára 50 dinár

Kedves Gyerekek!

Juhé! Álarc mögé bújtam, de azért, ugye, nem tévesztetek össze Ödönnel, a sünivel? A farsangi mulatságon sok finomság készült, a hangulat is oly vidám volt, hogy minden kis erdei állat örömmel falatozott az asztal körül. Ha Elemér nem bosszant fel, nekem mindig jókedvem van.

Rajzoljátok le, készítsetek fényképet vagy írjátok meg, milyen jelmezben jelentetek meg a farsangi mulatságon! (–) Rajzpályázatunkra és a Szárnybontogatóra is várom az újabb alkotásokat, és nagyon köszönöm eddigi munkáitokat, kedves barátaim. Mert a mulatság és az alkotás közepette nagyon szeretek leveleket bontogatni és e-maileket olvasni!

Rajzaitokat és írásaitokat február 19-éig várjuk! (Persze, utána is szívesen fogadjuk és elraktározzuk, a Mézeskalács következő számának megjelenéséig.)

Mézes Marcipán, a mókus

Rajzpályázat:

– Ajándék anyukámnak
– Hol vagy, tavasz?
– Kutyám, macskám

Szárnybontogató:
– Csalimese
– Háziállatom

Címoldal: Móricz Ildikó tervezőgrafikus alkotása

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

Nemzeti Jelentőségű Program

Készült a Magyar Kormány támogatásával

Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államttitkárság

Bethlen Gábor Alap

Nemzeti Kulturális Alap

CIP – A készülő kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára, Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352–6070
COBISS.SR.-ID 16291074

MÉZESKALÁCS ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító: **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Lektor: **Törőcsik Rozália** ■ Grafikai szerkesztő: **Újházi Kornél** ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség – telefon:** 021/456-624**, honlap:** *www.jopajtas.com,* **e-mail:** *mezes@magyarszo.rs* ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: *plasman@magyarszo.rs* ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. nyomdájában ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Gyárfás Endre

Varjúfarsang-Kárkarnevál

Szól a Csóka:
–Varjú Vendel!
Holnap bál lesz,
ne feledd el!
Diszkógöncben
vagy frakkban,
légy ott, hiszen
farsang van;
fürge szárnyán
mókát szállít
január.
Ám a Varjú
ennyit mond csak:
– Kár, kár, kár.

Végül persze
elmegy Vendel,
polkázik a
verebekkel,
tangózik a
sirállyal,
mulattatja
vidám dal.
S mikor farsang
farkát húzza
február,
így szól Vendel:
– Kár, hogy elmúlt,
kár, kár, kár!

Névjegyjáték

Egyik játékos odamegy a másikhoz és bemutatkozik. Megmondja a nevét, honnan jött, foglalkozását, és hova megy. Fontos, hogy a négy dolognak ugyanazzal a betűvel kell kezdődnie. Pl: Nevem Botond, Bécsből jöttem, boltos vagyok, Biatorbágyra megyek. A bemutatkozó leül annak a helyére, akinek bemutatkozott, és az egy másik játékoshoz fordul. Neki már az ábécé soron következő betűjét kell felhasználnia: Cili a nevem, Ceglédről jöttem, cérnát árulok, Celldömölkre megyek stb. Ismételni nem szabad. Aki nem tudja folytatni, kiesik.

Sorsolás

Három kalapba cédulákat teszünk. Egyikbe olyan cetliket, amelyekre főnevek vannak felírva jelzővel, a másikba olyanokat, amelyekre melléknevek, a harmadikba pedig olyanokat, amelyekre igék vannak felírva. Az egyik játékos kérdez: Micsoda Kati, Balázs stb? A megnevezett gyerek húz egy cetlit a megfelelő kalapból, s ezen különböző tréfás válaszok vannak: számtantudós, kis csacsi, hős, Batman, nyúl stb. Második kérdés: Milyen Nóri, Barnabás? A válasz a másik kalapból érkezik, húzás szerint: pl. bölcs, lusta, vitéz, remegő, szégyenlős, ugribugri stb. Harmadik kérdés: Mit szeret csinálni? Válasz húzás szerint: szeret játszani, úszni, énekelni, krumplit hámozni stb. A sort addig lehet folytatni, amíg a játék unalmassá nem válik.

Farsangi mondókák

Elmúlt a farsang, el, el, el.
Kinek használt, kinek nem.
Nekem használt, neked nem.
Én táncoltam, te meg nem.

*

Nyáron a szandál, télen a csizma,
Jaj lesz annak, ki fordítva húzza.
Megsül a lába, megfagy a lába,
Hogy megy majd el a farsangi bálba?

Dúdoló

Farsang

Farsang, farsang három napja,
itt hagyott a lányok anyja.
Győjjék haza, Pesta bácsi,
mind eladták aj jányokat,
Kit görheér, kit máléér,
Bagi Katyit egy bimbóér,
ak kondásnét egy malacér,
ak kántornét egy szoknyáér,
a lovásznét egy csikóér.
Haja kincs, haja kincs, nekem vót, de már nincs,
elhagyott, aki vót, hol vegyek ollyan jót,
la-la-la, ja-la-la, hol vegyek ollyan jót?

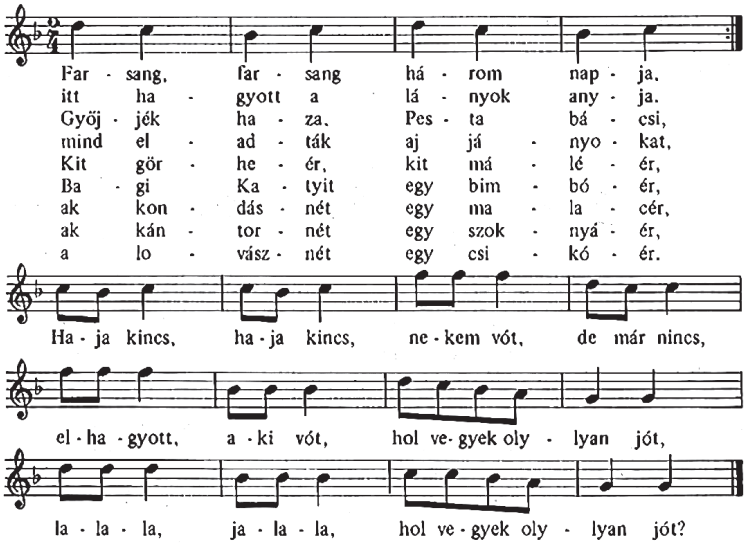

Brasnyó István

Álom

Fehér ló az álmom,
ó, ezt sose bánom.

Fehér lovon
messze megyek,
ég veletek,
erdők, hegyek!

Lovam lába hófehér,
ki az, aki utolér?

Téli világ

Sí-sí –
hegynek fel,
hegynek alá –
sí-sí.

Hó-hó –
átfogja nyakad,
majd ölébe kap –
hó-hó.

Fú-fú –
szél csipeget
nagy fergeteget –
fú-fú.

Csitt-csatt
szekerek,
hol van a
kereketek?

Csitt-csatt.

Hajvert Janka, 1. osztály, Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

Varkula Leon, 1. osztály, Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

Farsangi mondókák

Itthon van-e a gazda?
Van-e jó farsangja?
Menjen fel a padra,
hozzon le szalonnát,
szúrja fel a nyársra.

Figyelem, figyelem! Közhírré tétetik,
a farsangi alakoskodás elkezdődik.
Ide gyűljön apraja-nagyja,
ha műsorunkat látni akarja.
Lesz itt móka, kacagás,
látjuk a tehenet, rönkhúzást.
Lépked a gólya meg a kecske,
s cammog táncosan a medve.
Aki itt van, haza ne menjen!
Aki nincs itt, az is megjelenjen!

Szabó Sarolta, 1. osztály,
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

Bolond mese

Egyszer volt, hol nem volt, felnyergeltem a fakót, kimentem a kerek erdőbe. Ott volt jó tűz, jó víz, jót ittam, jót melegedtem. Lefeküdtem, fejem alá tettem a fakót, kipányváztam a nyerget. Éjféltájban felébredtem:

– Uccu, fakó, hol a nyereg, talán a farkas ette meg?

Odamentem a csipkebokorhoz, megráztam az eperfát: úgy hullott róla a dió, majd agyonvert a mogyoró. Odajött egy vén anyó:

– Nem azért vetettem a retket, répát, csicsókát, hogy más egye le az uborkát!

Úgy hozzám vágott egy tököt, hogy még most is sereg-csattog a hátam a fejszefoktól.

Nyúltam a zsebembe, kivettem egy mogyorót, kétfelé haraptam. Egyikből lett evező, másikból hajó. Áteveztem a Tiszán, kilenc orsókarikán. Tisza partján volt egy kis ház, ott főzték a jó juhhúsos káposztát. Úgy jóltartottak, hogy még a hasam is kicsucsorodott.

Jöttem visszafelé, hát papok, rácok, nagylábú diákok felszántották a Tiszát, vetettek bele rókakutya tamburát. A tamburásnak volt egy lánya, annak volt egy cipellője. Cipellője szamárbőrből, hetven gombra meg kettőre.

Aki ezt egy hallásból elmondja, egy akó a díja.

Tóth Krisztina

Marci a fürdőszobában

Amikor a mamám sminkel,
nem szereti, ha zavarják.
Belehajol a tükörbe,
összefirkálja az arcát.

Legtöbbször rajta is hagyja,
Nagyon elégedett vele.
Oldalról is vizsgálgatja,
Csupa szempilla a szeme.

De a mamám nem szereti,
amikor meg én sminkelek,
pedig nem is szólok neki,
csak utólag látni lehet.

Egyszer húzott nekem bajuszt,
az oviban a farsangkor.
Megkérdeztem tőle:
ha tud, magának miért nem rajzol?

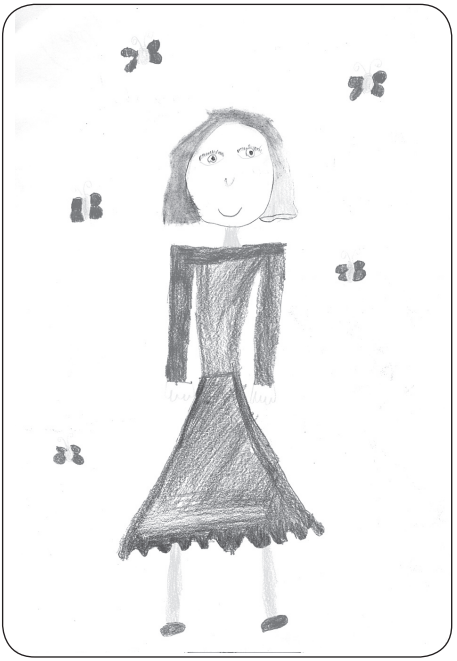

Homolya Fanni, 1. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Rekecki Emma, 1. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

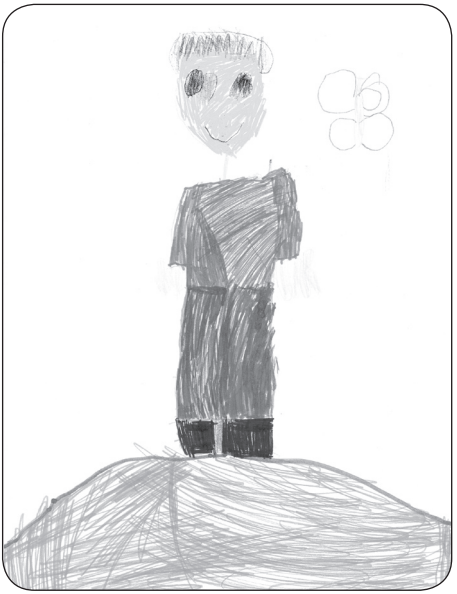

Nagy Nimród, 1. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Kiss Ottó

Állatos album

Szép ez az állatos album,
nagypapa ötlete, vették,
nagymama mondta: – Vigyázz rá!
Nagypapa meg, hogy: ez emlék.

Szép ez az állatos album,
benne a kenguru ugrál,
itt a kanári, a delfin,
ott a zsiráf, az oroszlán.

Hűsöl a nagy hal a vízben,
kúszik a parton a kígyó,
gólya vadássza a békát,
ugrik a béka – ez így jó.

Néz a menyétre a róka,
görcsöl a hörcsög a lyukban,
itt a kakas meg a gőte
– hú, de recés tarajuk van!

Jó sok az állat a könyvben,
szállnak az éjjeli lepkék,
mászik az erdei mókus,
szép ez az állatos emlék.

Hallgat a nádi poszáta,
csendes a kis sün, a gébics,
alszik a tóban a teknős,
alszik a hód, velük én is.

Mézes Marcipán konyhája
Árok Titanilla, 3. osztály, Jovan Popović iskola, Csóka

Zelk Zoltán

A jószívű Sajó

Csúf téli éjszaka volt. A szél rázta a fákat és a háztetőket, a járókelők gyors léptekkel siettek hazafelé. A gyerekek mit sem tudtak a haragvó szélről, ők már rég aludtak a puha párnákon, s álmukban napsütötte réteken játszadoztak. Csak Sajó, a hűséges házőrző virrasztott, nehogy valami tolvaj kerüljön az udvarra. Kint feküdt házikója előtt, és nagyokat morgott, ha a szél belekapaszkodott vastag bundájába. Egyszerre csak fölkapta a fejét, és szimatolni kezdett. Idegen szag ütötte meg az orrát.

– Mi lehet az? – tűnődött nagyokat szaglászva, de mikor a tyúkketrec felől éktelen kotkodácsolás hallatszott, már tudta, hogy róka koma feni a fogát egy kis tyúkpecsenyére. Egyéb se kellett a Sajónak. Úgy ott termett, mintha puskából lőtték volna ki, s már a fogai közt szorongatta a róka vörös bundáját. – Na, most megcsíptelek, te tolvaj! – morogta mérgesen.

Márton Szófia, 2. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

– Tegnap is két csirke tűnt el a ketrecből, biztosan te loptad el.

– Dehogy loptam, dehogy loptam – siránkozott ijedten a róka –, nem jártam én még erre sohasem. Most is csak azért jöttem, hogy üzenetet adjak át neked. Édesanyád üzeni velem a hetedik faluból...

– Hazudsz, ravasz! – csaholta Sajó. – Nem is él már az édesanyám.

– Jaj, jaj, meghalt szegény! – siránkozott ravaszul a róka. De amikor látta, hogy a siránkozás nem segít rajta, újabb hazugságon törte a fejét:

– Úgy megijesztettél, hogy már azt se tudom, mit beszélek. Persze hogy nem az édesanyád üzent, hanem a bátyád, az a szép, fekete szőrű kutya. Azt üzeni, hogy látogasd meg azonnal, mert beteg szegény.

De Sajót nem lehetett becsapni. Átlátott ő a róka koma ravaszságán. De azért megkérdezte:

– Azt üzeni, hogy látogassam meg?

– Azt bizony, de máris!

– Hogy te addig ellophasd a gazdám tyúkjait? De te nem eszel többé tyúkot, csirkét, mert rögtön átharapom a torkodat!

– Mi lesz velem? – búsult most már a róka. – Hiába ravaszkodok, ez nem enged el engem. Talán még hazudnom kellene valamit? S meg is próbálta az újabb hazudozást:

– Azt is mondta a bátyád, hogy ne vigyél magaddal elemózsiát, mert őneki annyi finom csontja van, hogy egy álló hónapig lakmározhatsz azokból.

De hiába. Sajót a sok csonttal sem lehetett becsapni, inkább csak mérges lett a sok hazugságtól, s egyre mélyebbre csúsztatta fogait a róka nyakába. Róka koma ekkor sírva fakadt, és bevallott mindent:

– Ne bántsál engem; igaz, hogy lopni akartam, de már három napja egy falatot sem ettünk a kicsinyeimmel. Hallanád, hogy sírnak szegények, és milyen soványak a lelkem kisrókái. Tudom, megsajnálnád őket, ha látnád. És én is milyen beteg vagyok. Sántítok a hátsó lábamra, már két hete egy puskagolyó van benne. Jaj, mi lesz velem és a kicsinyeimmel?

Amit nem tudott elérni a hazugsággal, azt elérte az igazsággal. Sajó szíve megesett rajta, és elengedte a nyakát, majd így szólt hozzá:

– Ígérd meg, hogy nem lopsz többé az én jó gazdámtól, akkor elengedlek.

Ígért a boldog róka mindent a világon, de Sajó rászólt:

– Várd meg, amíg visszajövök.

S mikor visszajött, nagy darab szalonnát hozott a fogai között.

– Ezt vidd haza a kicsinyeidnek – mondta, s már ment is vissza kis házikójába.

Másnap pedig volt nagy csodálkozás gazdáéknál, hogy hová tűnt az ablakból a paprikás szalonna.

Kovács Barbara

Az állatok farsangi bálja

Kityikotty, kityikotty, a tyúkocska káricsál,
kityikotty, kityikotty, az udvarban áll a bál!
Kukurí, kukurí, a kakaska kiabál,
Kukurí, kukurí, bálbahívót trombitál.
Mek-mek-mek-, mek-mek-mek, engem is hívjatok meg!
Mek-mek-mek-, mek-mek-mek, a kiskecske így mekeg!
Behehe, behehe, engedjetek engem be!
Behehe, behehe, a kisbárány jön ide.
Vak, vak, vak, vak, vak, vak, a kiskutya így ugat,
Vak, vak, vak, vak, vak, vak, a kutya most vigadhat.
Röf, röf, röf, röf, röf, röf, a kis malac röfögött,
Röf, röf, röf, röf, röf, röf, a kis malac így köszönt.
Háp, háp, háp, háp, háp, háp, vígan jönnek a kacsák,
Háp, háp, háp, háp, háp, háp, csámpázik sok kacsaláb.
I-á-i, i-á-i, mire fogunk táncolni?
I-á-i, i-á-i, botladozik a csacsi.
Nyihaha, nyihaha, az én nevem paripa,
Nyihaha, nyihaha, érkezik a lovacska.
Mi-á-ú, mi-á-ú, tőletek zeng a falu,
Mi-á-ú, mi-á-ú, nyíljon ki már a kapu!
Hajnalig tart a bál, mindenki víg táncot jár, táncot jár,
fárasztó volt a bál, a sok táncos alszik már, horkol már.

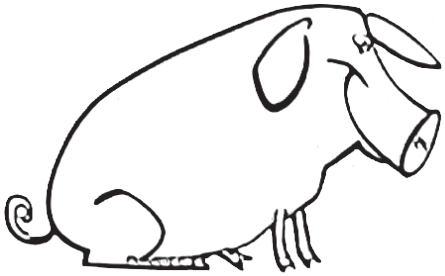

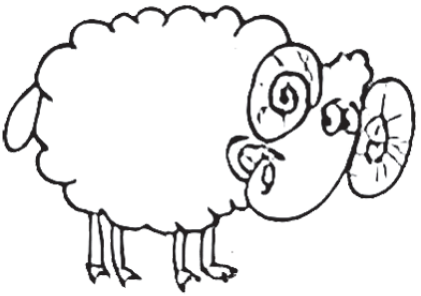

Donkó László

Farsang

Szól a zene,
áll a bál,
krémet kever
a kanál.
Van itt óriás
és törpe,
alma, szőlő,
dió, körte.
Süsü sárkány
és boszorka,
főnyeremény lesz
egy torta.
Kicsi csengő és
nagy harang,
Hamupipőke
és galamb.

Csoóri Sándor

Farsangi kutyabál

De érdekes volna,
ha kutyabál volna,
s farsang napján
minden kutya
bálba kutyagolna.
Nagy kutya is, kis kutya is,
kit csíp még a bolha.

Komondor kényelmes,
lassú táncot ropna,
Puli Pali csárdást,
ahogy megvan írva:
sötét szőre, bozontja
a szemébe lógna.
Csau csacsacsázna,
a foxi bokázna,
a többi vén kutya meg
elülne a hóban.

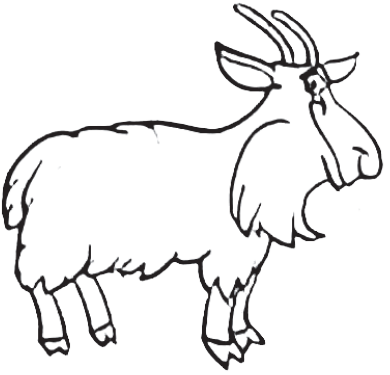

Farsang

A farsang a keresztény egyházi évben vízkereszt (január 6.) napjától a nagyböjt kezdetét jelentő hamvazószerdáig tart. Hosszúsága változó, a húsvét időpontjától függ. A régi magyarság a farsangi szokásokat főként a farsangi időszak végén, az utolsó három napon át gyakorolta, farsangvasárnaptól húshagyó keddig.

Ma már a farsang egészére jellemző a bálozás, a vidám időtöltés. Az újkori falusi, városi farsang a lakmározás, mulatozás, álarcos bálok ideje. Egy jelmezbálon sokan ma is szívesen öltöznek bohócnak, udvari bolondnak. A bohócnak és a bolondnak ősidők óta mindent szabad, még az igazságot is kimondhatják.

A bohóc alakja már az ókorban és a középkorban megjelent a színházművészetben. Két típust szoktak megkülönböztetni: az okos, elegáns és szomorú fehérbohócot.

Amikor egy-egy farsangi bálon az emberek a bohóc és mások társaságában táncolnak, nem gondolnak arra, hogy az isteni teremtés folyamatát utánozzák. A tánc a lélek szellemi mozgásának térbeli ábrázolása, a test ütemes, összehangolt mozgása. Ma a tánc a színházművészet önálló ága. A színházzal együtt született, hiszen az ősi, mágikus szertartásokon, rítusokon a ritmusos mozgás éppen úgy szerepet kapott, akár a görög vagy a római színjátékokban.

A magyar néphitben a tündérek, a lányok és a szépasszonyok táncolnak. Meséinkben a gonosz boszorkányok pedig mágikus táncot járnak.

Jelmezbálban: maskara!
– Jé, a képünk mily fura…
Nem a miénk, másé arcunk,
mivel rajta maszkot hordunk.

Az álarc szó elárulja jelentését. Ál: vagyis nem valódi. Elbújunk mögé, másnak mutatjuk magunkat, mint amilyenek valójában vagyunk. Másrészt a játékosság jelképe a karneválokon, a farsangi jelmezbálokon.

Az ókori görög színházban a színészek maszkot, álarcot viseltek. Az álarcot úgy festették ki, hogy a szereplő jelleme, legfontosabb tulajdonsága „látható" legyen. A maszkból az is kiderült, hogy a színész férfi vagy női szerepet játszik-e.

Devecsery László

Szárnybontogató

A kedvenc állatom

Az én kedvenc állatom egy kiskutya. A neve Bingó. Fajtáját tekintve arany retriver.

Világosbarna színű, még fiatal kutya. Barátságos, és mindig jókedvű. Nagyon szeret játszani. Mindent szeret rágcsálni. Elszoktam vinni sétálni, amikor van szabad időm. Összebarátkozott a báránykámmal és a cicámmal, meg a nagyobb kutyámmal. Most már együtt játszanak az udvarban.

Nagyon szeretem a kiskutyámat, mert ő a legjobb barátom!

Tratyik Szabina, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Törökkanizsa

*

A kedvenc állatom a kutyám, aki tacsi, és a neve Szilva.

Ő másfél éves. Fekete, rövid szőre, hosszúkás orra, rövid lábai és hosszú fülei vannak.

Nagyon szereti a hasát. Amikor hazaérek az iskolából, örömében körbe-körbe futkos az udvarban. Kedvenc időtöltése a járókelők ugatása és a macskák kergetése. Megtanítottuk pacsit adni. Tavaly télen a szaladgálásban beleesett a kerti kis tóba, és vacogva, csuromvizesen állt a bejárati ajtó előtt. Behoztuk, megtörölgettük, és hajszárítóval megszárítottuk. Takaróval betakargattuk, s ő hálásan nézett ránk. Utána alig akart kimenni.

Azért szeretem, mert játékos, hűséges és cuki kutya.

Bacsó Viktor, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Törökkanizsa

*

A kedvenc állatom a kutya. Az ő neve Bendzsi. A kutyám hatéves, és pulikutya. Hosszú, fekete szőrű, fekete szemű, közepes növésű. A kutyám nagyon megörül, ha megsimogatom, ilyenkor megnyalogatja a kezemet. Ha elmegyünk otthonról, az utca sarkáig követ bennünket. Ha jövünk haza és útközben meglát bennünket, szalad az autó után, egész hazáig. Nagyon örül nekünk. Ha otthon vár minket a ház előtt, mindig csóválja a farkát, és várja, hogy megsimogassuk. Amikor kint vagyunk az udvaron, ugrál körülöttünk, állandóan játszani akar. Először játszani kell, utána lehet focizni. Azért szeretem a kutyámat mert mindig örül nekem, és sokat játszunk.

Szűcs Olivér, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Törökkanizsa

Szárnybontogató

A barátság

A barátság jó dolog. Van kivel beszélgetni. Ha bajban vagyok, tudok a barátomra számítani.

Berta Dávid, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

*

Segítek a barátomnak. Ő is segít nekem. Jóban vagyunk mindig. A barátok mindig összetartanak. Ha véletlenül a barátunk nem hoz ennivalót, akkor mi adunk neki.

Kincses Kristóf, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

*

Nekem a barátság szeretetet jelent. Szeretem a barátomat. Segítek neki. Ha bajban van, kisegítem.

Gulyás Boglárka, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

*

A barátság azt jelenti, hogy nem áruljuk el egymást. Jószívűek vagyunk a másikkal. Nem hazudunk a barátunknak. Segítünk egymásnak. Ha baj van, megvédjük társainkat.

Borđoški Maja, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

*

A barátság nekem nagyon sokat jelent. Tudok is róla egy találós kérdést.

Mi az, ami többet ér az aranynál, nehéz találni, mégis könnyű elveszíteni?

Nekem is vannak barátaim, barátnőim. Ha bajban vagyok, mindig kitalálnak valamit, hogy segítsenek. És én így szeretem.

Mancfeld Bianka, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

*

A barátság, amikor számíthatunk egymásra. A barátság, amikor együtt játszunk. A barátokkal közösen tanulunk. A barátokkal viccelődünk. Az igazi barátság sokáig tart.

Papp Olivér, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

*

A barátok segítenek egymáson. Megoldják együtt a problémákat. Jókat játszunk együtt. Együtt megyünk iskolába. Megvédjük egymást.

Magda Máté, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Jelmezötletek

Molnár Ákos, Hófehérke óvoda, Muzslya

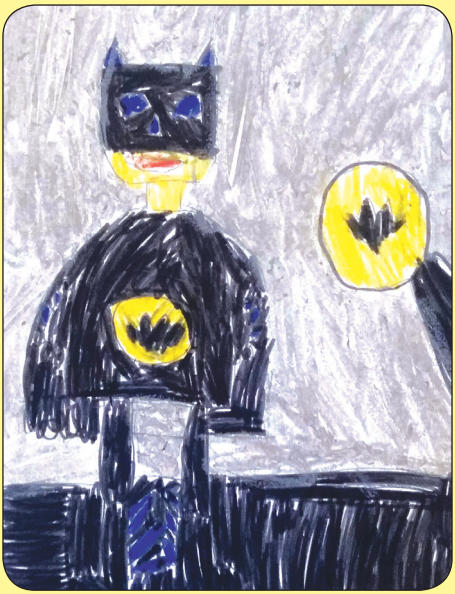

Batman jelmezben
Tóth Horgosi Denisz, 1. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Zenta

Macska jelmezben
Rózsa Bianka, 1. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Zenta

Pillangó jelmezben
Péter Juli, 1. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Zenta

Téli hacuka

Slavčev Aleksandar, 3.osztály,
Október 18. iskola, Zentagunaras

Veréb Dániel, 2. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka

Lapis Ágnes, 2. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse

Boldizsár Teodor, 2. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse

Koós Miléna, 1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Apró Szonja, 1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kisszínház

A kéménysepő és a pásztorlány

Vásáros komédia

Szín: deszkákból, ponyvákból összetákolt vásáros sátor. A háttérben kis városka, cirádés házakkal. Az egész olyan, mintha valami játékos kedvű cukrász készítette volna. Az előtérben dombocska, kőkút. Harcsa úr belép, meghajol.

Harcsa úr: Kisdiákok, fiúk, lányok, békák, szöcskék, egerek! Nézzétek e zöld mezőt, ezt a füves legelőt, hol a gyapjas kis birkákat föl-le, föl-le tereli a pásztorlány, s el nem fárad, nyáját legelteti. (Jön a Pásztorlány, énekel. Harcsa úr visszavonul a sátorba.)

Pásztorlány: Bari, bari, bárány, suba van a hátán, kívül a szőre, befele a bőre, megnyír majd a gazdám! (A bárányok bőgnek, összebújnak. A Pásztorlány már az ének ideje alatt letelepedett a domb lábánál, most falatozni kezd kis csipkés kendőcskéjéből. Jön a Kéménysepő.)

Kéménysepő: Tündér, kedves, adjon isten.

Pásztorlány: Hallod-e, nem mégy el innen?

Kéményseprő: Miért zavarsz?

Pásztorlány: Még te kérded? Csupa korom kezed, térded, lábad, ruhád, bocskorod, vándorbatyud és botod. Arcod, hajad fekete, közelembe ne gyere! (Tovább falatozik. Kéményseprő nézi, nézi, majd újra megszólítja.)

Kéményseprő: Éhes vagyok. Adj egy morzsát.

Pásztorlány: Az egyék, ki rája szolgált! Mért nem főztél te ebédet? Egy falást sem adok néked!

Kéményseprő: Kemencét és kéményt seprek, néha semmit, máskor ezret. Én tisztítom a sütőket, tűzhelyet, hol levest főznek. A cipó is úgy nő nagyra, ha a tűznek van huzatja. Színt adok a sült kacsának, melengetek csuprot, tálat, hogy mit belémer az asszony télidőben meg ne fagyjon. De most messze még a város. Megéheztem...

Pásztorlány: Eredj máshoz! Ha közel lépsz, ruhám, ujjam fekete lesz.

Kéményseprő: Ej, no...

Pásztorlány: Úgy van! Nézd, hófehér patyolat kalapkámon a szalag.

Nézz hajamra, nézz kezemre. Hófehér a ruhám selyme. Folt, pecsét még nem volt rajta, tiszta, mint a bárány gyapja.

Kéményseprő: Ej, ha fukar vagy kenyérre, innom adj.

Pásztorlány: Neked, szegényke?

Kéményseprő: Szomjas vagyok. Vizet adjál.

Pásztorlány: Soha!

Kéményseprő: Soha? Más megsajnál, megmeri a csanakot.

Pásztorlány: Menj hát máshoz! Nem adok!

Kéményseprő: Ha nem adsz, majd veszek én! (A kúthoz lép, de a pásztorlány elé perdül.) Hozzá ne nyúlj, te legény!

Kéményseprő: Ne zsémbelj már... Ej no, földi...

Pásztorlány: Most meg földi? Tán pörölni akarsz vélem? Korábban kelj, hallod-e?! Nem tiéd a kút vize!

Kéményseprő: Csak egy kortyot. Kislány... kérem...

Pásztorlány: Ha a kőkút vagy a dézsa fekete lesz...

Kéményseprő: Ej, te béka!

Pásztorlány: Béka? Én?

Kéményseprő: Nem. Ez a zöld itt! (A kút mögé mutat, ahol semmi sincs.)

Pásztorlány: Rám ne ugraszd! Meg ne öccintsd!

Kéményseprő: (Tekintetével követi a nem létező béka nem létező útját.) Pedig feléd megy. Ni, ugrik! Most a lapu közt megbúvik, és ni, máris topánkádon, cipőd orra hegyén látom!

Pásztorlány: (Ide-oda ugrál, végül a kéményseprőhöz menekül, hozzábújik.) Jaj, a hideg kilel! Végem! Segíts rajtam! Segíts! Kérem!

Kéményseprő: (Otthagyja a pásztorlányt, aki csupa korom lett.) Késő, késő. Arcodon, ruhád selymén a korom foltja egymás hegyén-hátán... Mit tettél, kis pásztorlánykám?! Kéményseprő lett belőled! (A Pásztorlány zokog, a Kéményseprő kineveti.) Hiába sírsz, ezt a könnyed nem mossa le... Pórul jártál... Eztán jobb légy, kis virágszál, mert nem volt itt semmi béka, csak, hogy tanulj, egy kis tréfa! Most, pásztorlány, isten áldjon...

Pásztorlány: Irigy voltam... Ó, de bánom... (A Kéményseprő elmegy, a Pásztorlány a bárányokhoz bújik, szomorúan énekli a dalát.) Bari, bari, bárány, suba van a hátán, kívül a szőre, befele a bőre, megnyír majd a gazdám... (Ének közben visszajön Harcsa úr, befejezi a jelenetet.)

Harcsa úr: Játékunknak ezzel vége, ki-ki menjen haza délre, otthon várja az ebédje! (Mindhárman meghajolnak és elmennek.)

Tarbay Ede

Burgonyapecsét

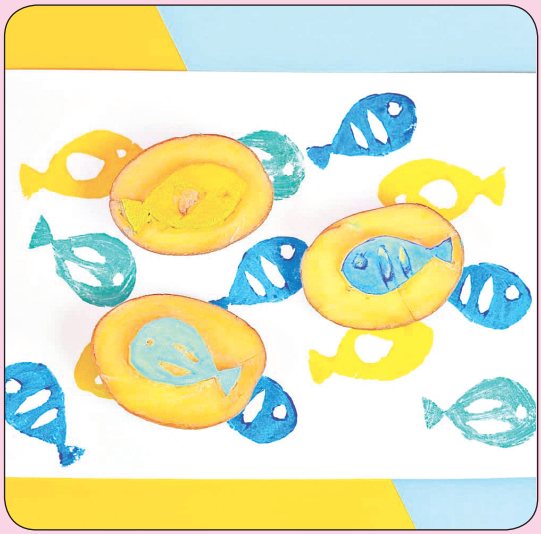

Mosd meg és vágd kettőbe a krumplit! Rajzold le keményebb papírra, és vágd körül az alakot. A forma segítségével rajzold át a figurát a krumpli vágott felületére. Mélyítsd körbe a rajzot a kés hegyével. Vágd le azokat a fölösleges burgonyarészeket, amelyek nem tartoznak az alakhoz. A kiemelkedő részt fesd be temperával. Készíts sordíszt szalvétára, rajzlapra, levélborítékra stb. Más alakot is készíthetsz, például virágot.

Szómóka

Nyelvgyötrő

Körbe pörge
görbe körte,
hat gödörbe,
vak tükörbe,
fürge ürge
sürg e zűrbe,
őt gyötörd,
te rőt ökörke.

Szólásmagyarázó

Mindenbe beleüti az orrát

Sok ember akkor érzi jól magát, ha mindenről tud. Még azokba a dolgokba is szeret beleavatkozni, amelyekhez semmi köze. Kéretlenül ne adjunk tanácsot, ne mi akarjuk megszabni, hogy ki mit cselekedjen! Ha sorozatosan így viselkedünk, a környezetünkben élők eltávolodnak tőlünk, mert senki nem szereti a fontoskodó embereket.

Válaszd ki a télre jellemző szavakat!

mennydörgés, jégpálya, zöldell, hógolyó, korcsolya, villám, hópehely, forró

Közmondásmagyarázó

Jobb adni, mint kapni

Kevés olyan ember van, aki nem örül annak, ha kap valamit. De talán még jobb érzés, ha mi magunk vagyunk olyan helyzetben, hogy adni tudunk, segíthetünk másoknak. Ez ugyanis azt jelenti, hogy lehetőségünk van örömet szerezni azoknak, akik erre rászorulnak vagy akiket szeretünk.

Labirintusok

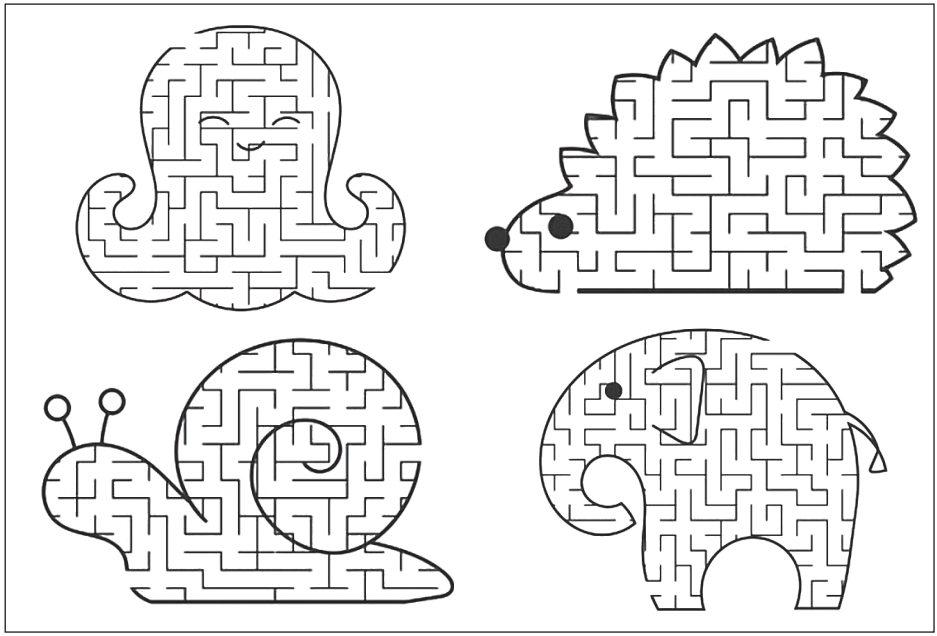

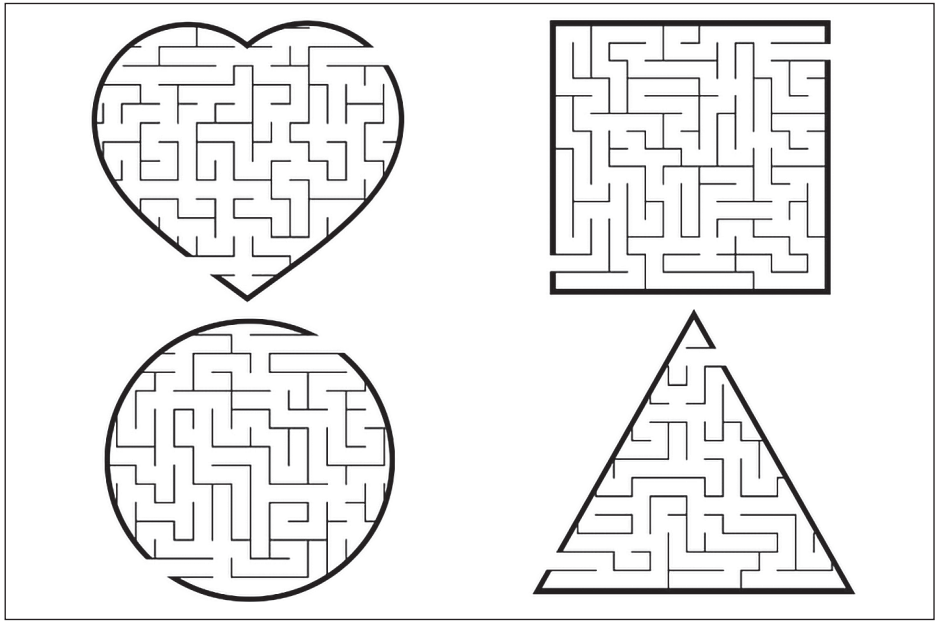

Színezd ki!

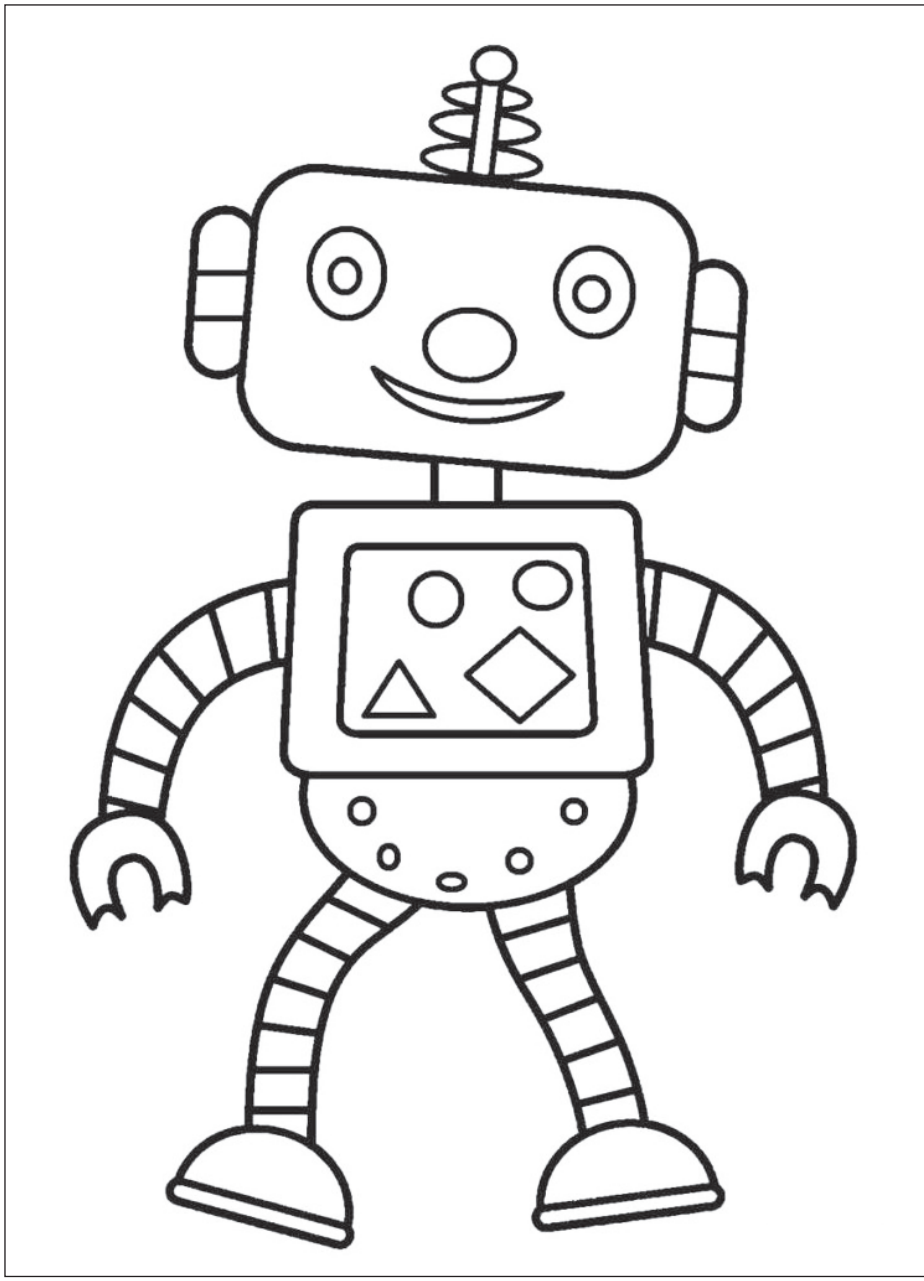

A barnamedve

A barnamedve a Föld egyik legnagyobb termetű szárazföldi ragadozója. Tápláléka különböző növényekből és kistermetű állatokból áll. A barnamedvének hatalmas vállizmai vannak, melyek elülső végtagjai erejét kölcsönzik, ezekkel ásni is képes. Felegyenesedve 1,5–3 méter magas is lehet.

A medvebocsok januárban vagy februárban születnek. Az anyjuk egészen áprilisig, májusig szoptatja őket a téli odújukban, utána felbukkannak élelmet keresni. A nőstény medve hevesen védi csemetéit bármilyen ellenségtől, farkasoktól vagy más medvéktől. Mindent az anyjuktól tanulnak, még azt is, hogy mit egyenek, hol és hogyan építsenek maguknak odút, hogyan viselkedjenek, és tőle sajátítják el a túlélési készségeket is. Az anyamedve idegen kölyköt is felnevel, mert ugyan

Tudod-e?

A barnamedve a hasraesés mestere. Ez az egyik legelterjedtebb halászási technika a medvék körében. Amikor a víz mellett vagy éppen benne áll, és kiszemel egy halat, amelyik az árral szemben próbál úszni, beugrik, és a mancsaival vagy a szájával a folyó köves aljához szegezi a lazacot.

az anyamedvék meg tudják különböztetni a kölykeiket, a bocsok gyakran nem ismerik fel az anyjukat. A legtöbb anya addig eteti és gondozza az idegen bocsot, amíg az igazi anyja el nem jön érte. Ha netán nem jön utána, akkor az új anyjával marad, aki sajátjaként fogja nevelni.

A barnamedve téli álma

A tél kezdetén, miután felhalmozta a megfelelő mennyiségű táplálékot, sziklák vagy nagyobb fák gyökerei közé odút ás, majd száraz növényekkel kibéleli. Gyakran előfordul, hogy több éven keresztül visszatér jól „belakott" odújába. A téli álom során azonban gyakran felébred, ezért ez nem is igazi mély álom, inkább csak pihenő időszak. Testsúlya jelentősen csökkenhet, ezért tavasszal igyekszik mielőbb regenerálódni.

Weöres Sándor

A medve töprengése

Jön a tavasz, megy a tél,
barnamedve üldögél:
„Kibujás vagy bebujás?
ez a gondom óriás!
Ha kibujok, vacogok,
ha bebujok, hortyogok;
ha kibujok, jót eszem,
ha bebujok, éhezem.
Barlangból kinézzek-e?
Fák közt szétfürkésszek-e?
Lesz-e málna, odu-méz?
Ez a kérdés de nehéz!

Labirintusok

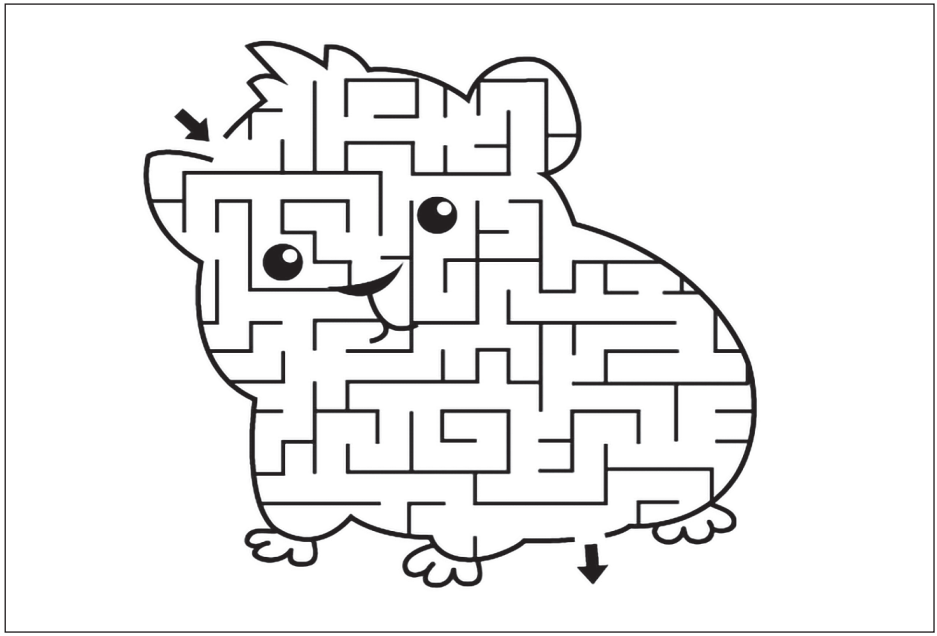

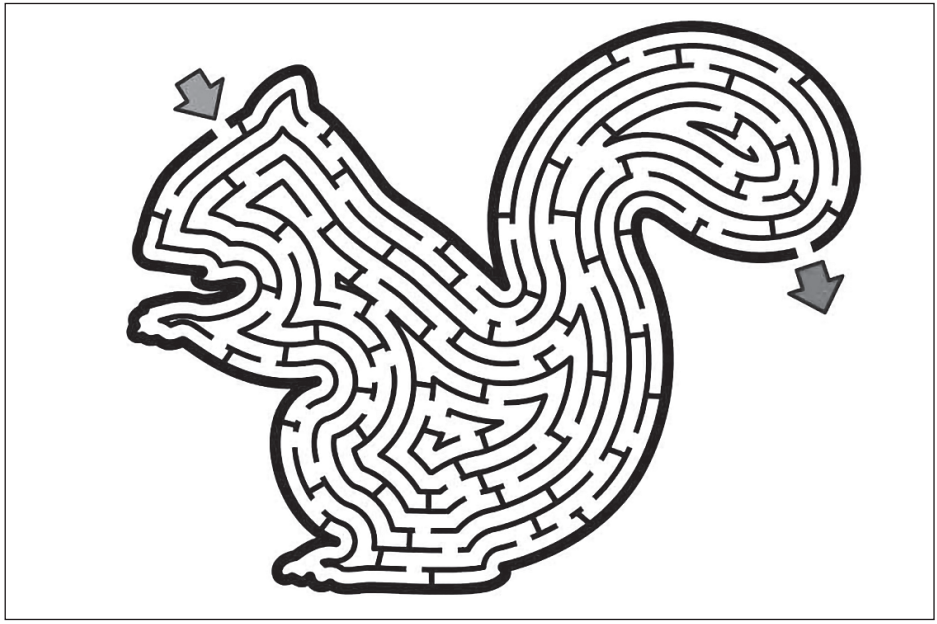

Színezd ki a robotokat!

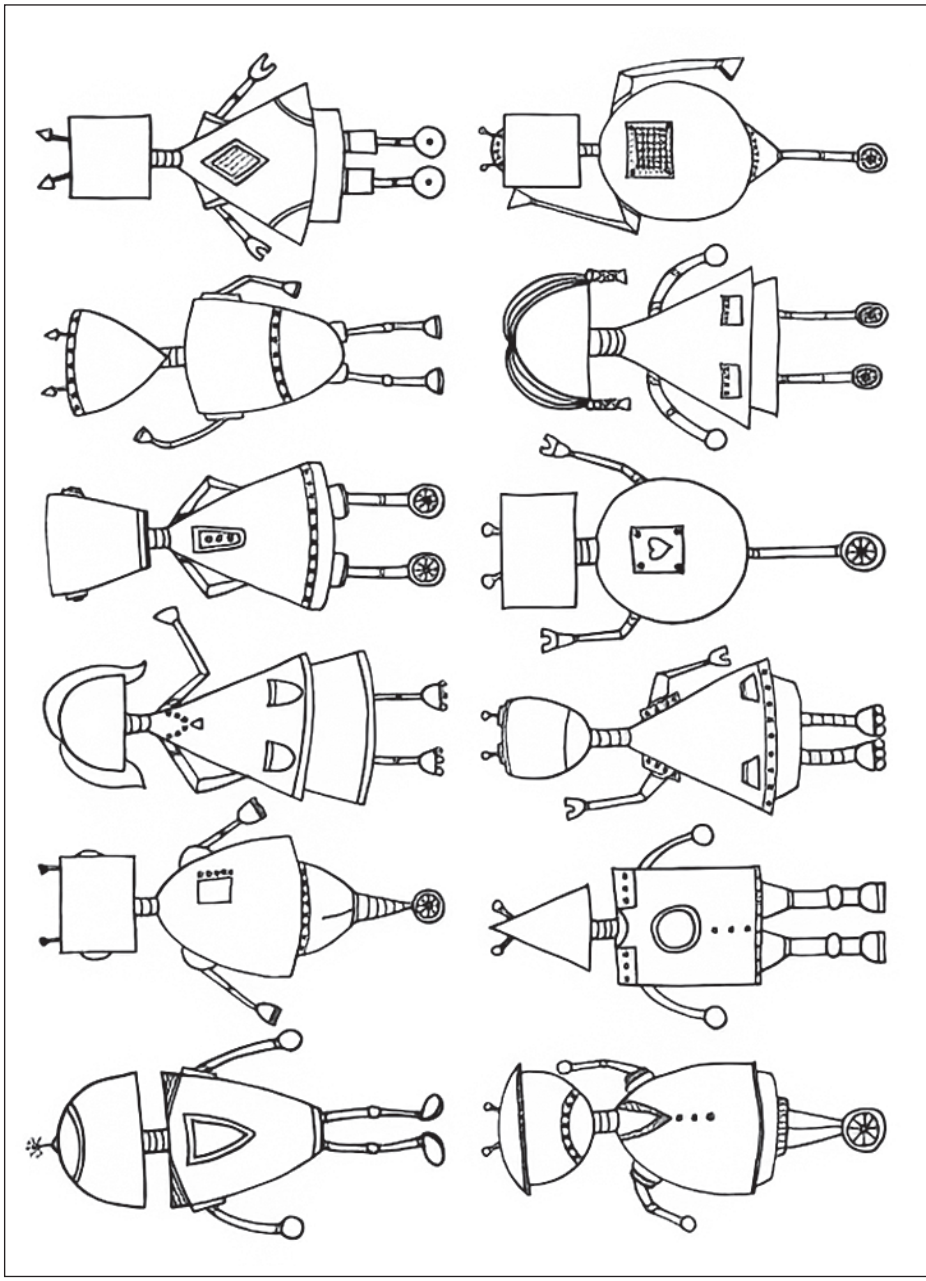

Farsangi jelmezötletek

Almafa

Anyagszükséglete: papírzsák, kartonpapír, tempera, ecset, barna pulóver, harisnyanadrág, ragasztó. **Elkészítése:** A papírzsák lesz a fa törzse, ezért barna színnel kérget rajzolunk rá. Barna kartonpapírból készítjük el az ágakat. Zöld kartonból a leveleket, és pirosból az almákat. Ezután kinyírjuk a formákat; az almákat és a leveleket az ágakra, az ágakat pedig a zsákra ragasztjuk. Mivel a karunk is faág, ezért a pulóver ujjára is varrjunk fel egypár levelet! Lábunkra sötétbarna harisnyát húzzunk! Végül szemmagasságban két lyukat kell vágni, hogy kilássunk a jelmezből.

Farsangi álarc

Anyagszükséglete: karton, textil, színes papír, ragasztó. **Elkészítése:** Kartonpapírra raj-zoljuk le az arcunk méretének megfelelő nagyságú formát! A cica esetében barna vagy szürke ruhával ragasszuk le! Az orr és a bajusz fekete, a fülrész rózsaszín.

Ha pedig kevés készülési idő áll a rendelkezésünkre, könnyen elkészíthetők néhány kellék segítségével az alábbi jelmezek:

Néger lány

A barna testszín megalapozható krémbe kevert kevés kakaóporral. Kis „banánszoknya" vagy fűszoknya kerül a bikini fölé, nagy gyöngyös nyaklánc (akár papírgalacsinból fűzve) a nyakba, illetve a bokára. Szája pirosra rúzsozott.

Kínai lány

A fürdőköpenyt egészítsük ki papírból kinyírt körcikkből készített kalappal! Kezében legyező, szeme keskenyre kihúzva.

Kínai fiú

Fehér bermuda, fehér ing, kínai kalap az öltözéke. Szemét húzza ki keskenyre, és két pálcikával eszegessen tányérból (pl. cukorszemeket)!

Római vagy indiai lány

A tóga, illetve szári alapja egy-egy fehér lepedő lehet, magunkra csavarva. Az indiai lány homlokáról ne hiányozzon a kasztjel!

Római fiú

Készítsünk tógát lepedőből, amit a vállára vet! Fejére levelekből babérkoszorú, lábára saru kerül.

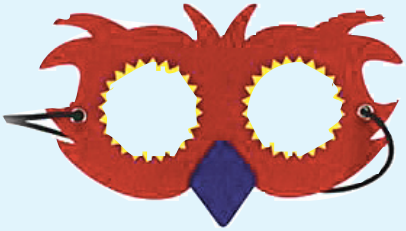

Indiai fakír

Fejére törülközőből turbánt csavarunk, a fürdőnadrág köré fehér pólóból, ingből vagy törülközőből ágyékkötőt csavarunk. Kis kecskeszakállt festünk az arcára.

Indiai kígyóbűvölő

Ruházata megegyezik a fakíréval. Lótuszülésben ül vagy guggol, furulyázik egy boton, amelynek végéről vékony cérnán papírkígyó lóg. A kígyóhoz nyírjunk ki papírból egy spirált, vagy zöld krepp-papírból készítsünk ún. boszorkánylépcsőt!

Török basa

Nagy a hasa, buggyos bugyogót visel, és törülközőből csavart turbán a fején. Párnán törökülésben ül, pipa a kezében, bőrpapucs a lábán.

Indián fiú

Tollakból fejdíszt (fejpántra erősített tollak) készítünk, rojtos a nadrágja, inge, bőrcipőt visel. Barna, bordó, sárga, zöld árnyalatú ruhákat visel. Kezében tarthatja az íját. ún. boszorkánylépcsőt! Törölközőből csavart turbán a fején. Párnán törökülésben ül, pipa a kezében, bőrpapucs a lábán. ra erősített tollak) készítünk, rojtos a nadrágja, inge, bőrcipőt visel. Barna, bordó, sárga, zöld árnyalatú ruhákat visel. Kezében tarthatja az íját.

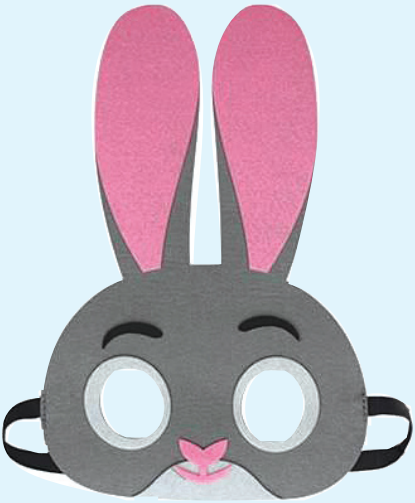

Kösd össze a számokat!

Egy ismert rajzfilmhős rejtőzik a pontok mögött.

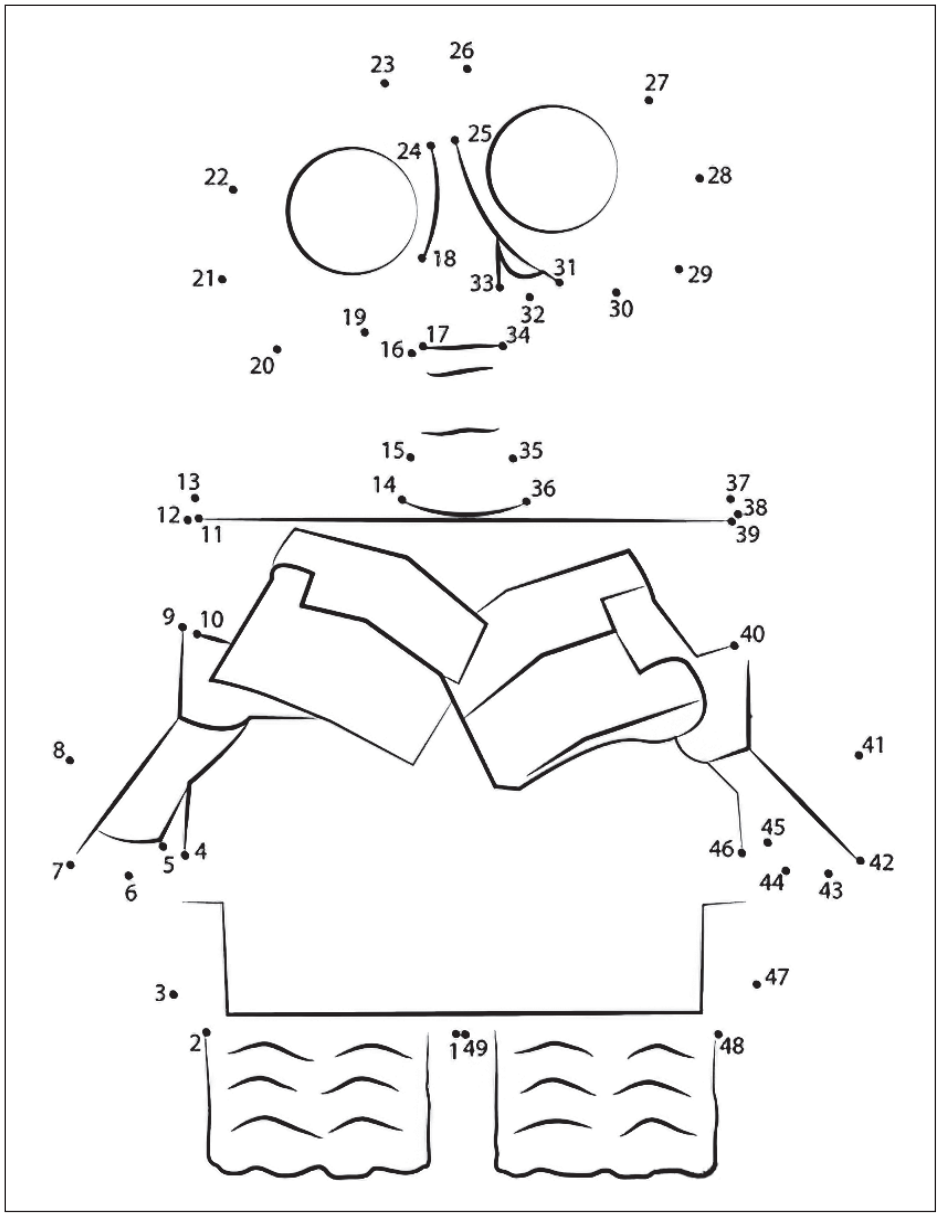

Rajzolj robotot az E betű segítségével!

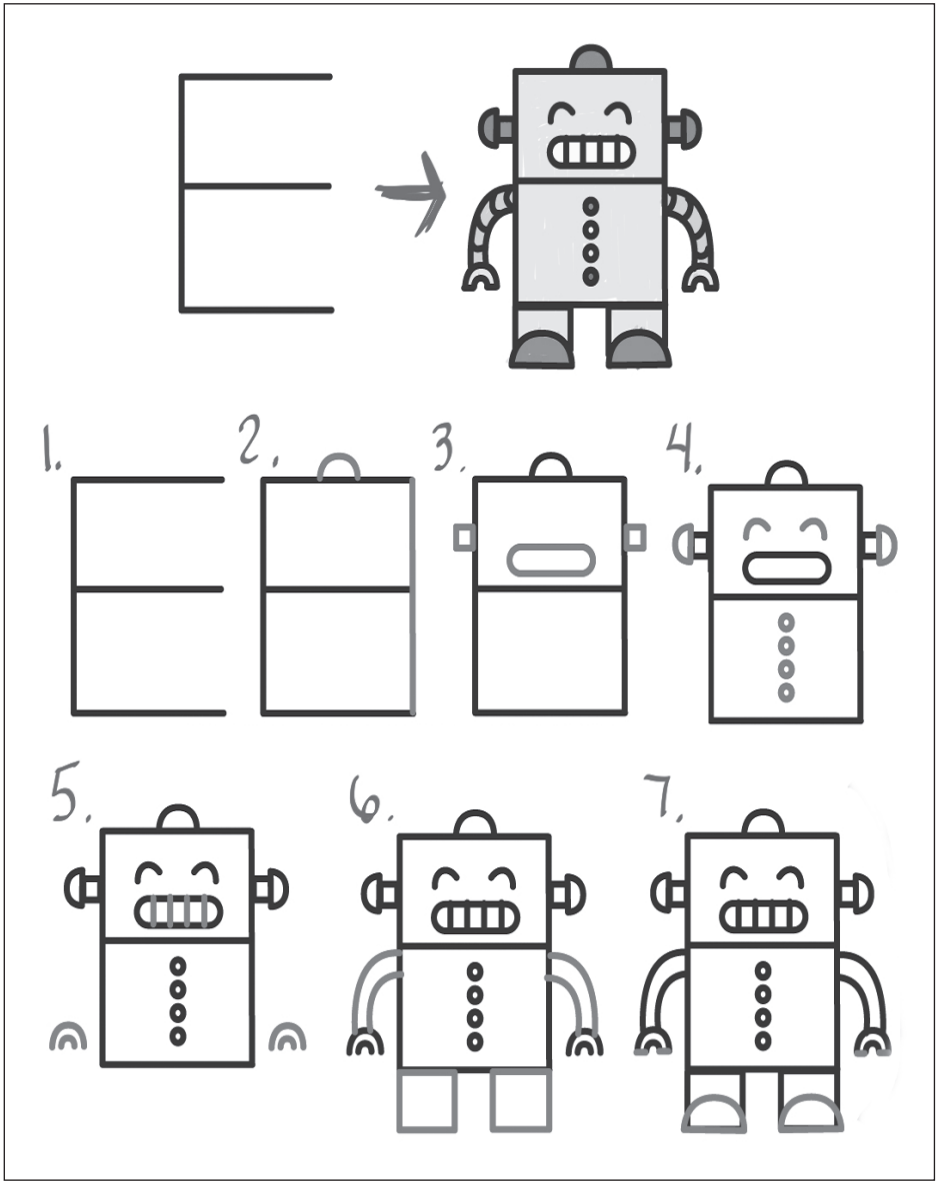

A Mézeskalács címlapja régen és ma

A péterrévei Samu Mihály Általános Iskola tanulói hosszú évek óta forgatják kezükben a havonta megjelenő Mézeskalácsot. Érdekes megfigyelni, hogy az évek során hogyan változott a címlapja, amelyet mindig illusztráció díszít. A 3/3 osztályban ősszel megnézegettünk sok-sok címlapot, egészen az 1960-as évektől kezdve napjainkig. Megkerestük azt az évet, amikor a tanító néni született, és azt is, amikor a tanulók. A tanulók is saját készítésű Mézeskalács-címlapokat alkottak, amelyek néhány eredetivel együtt felkerültek az osztályban található pannóra. Örömmel telt a munka, ősz lévén sokan halloween-témát választottak, de egyesek hercegnőt, zsiráfot, traktort, kuflit és focizó gyerekeket rajzoltak. Akinek kedve támad, rajzoljon Mézeskalács-címlapot, nagyon jó móka!

Hodik Szalma Izabella tanító néni

Labirintus

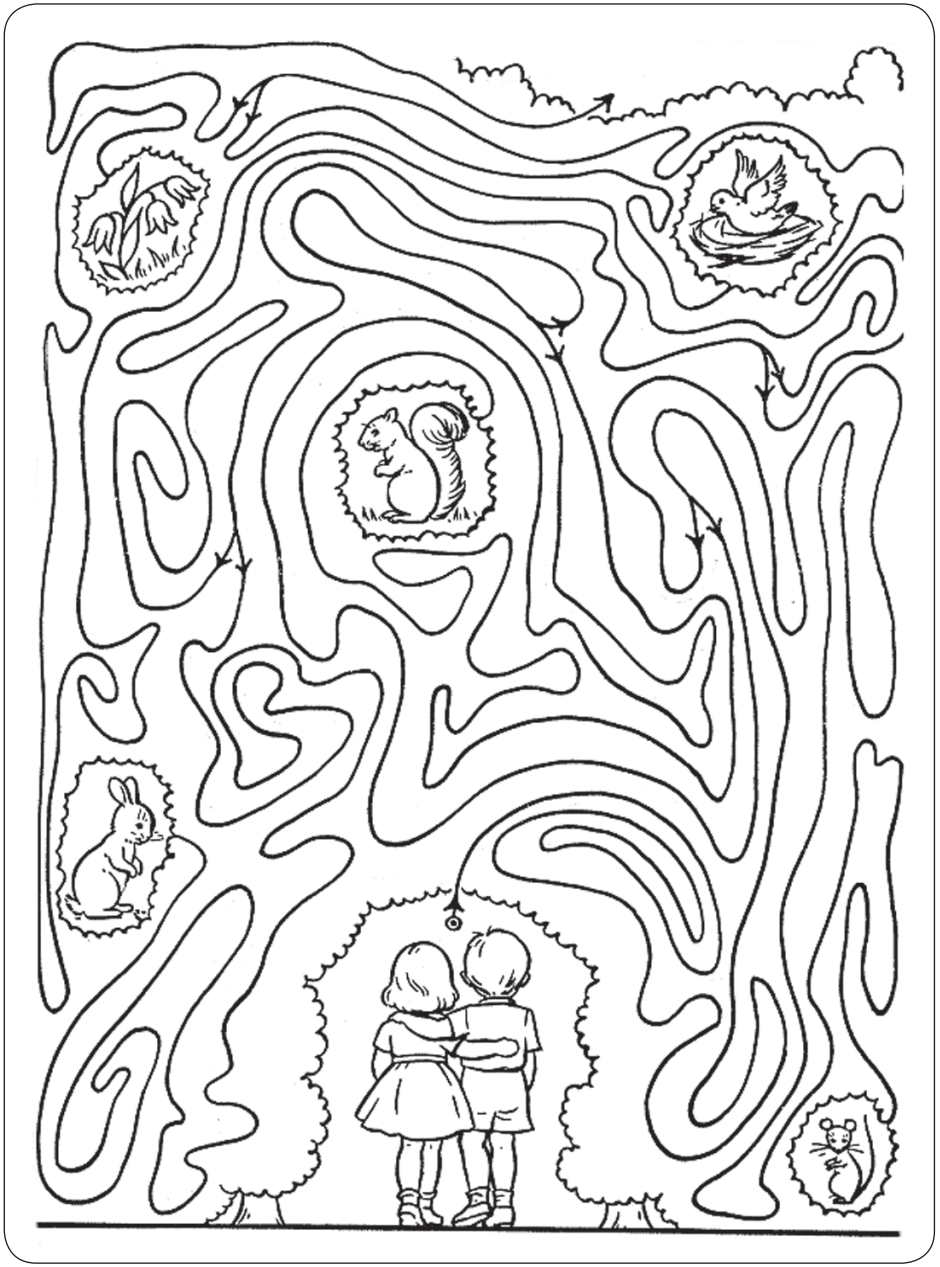

Kisképtár

Drapos Nikoletta, 2. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kőszegi Dávid, 2. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka

Tripolszki Rita, 2. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse

Sterbik Réka, 1. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada

Bálint Petra, 2. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse

Tóth Emma, péterrévei óvodás